

Konsekvensutredning med anledning av nya föreskrifter och allmänna råd om beviljning av studiestartsstöd samt ändrade föreskrifter och allmänna råd om beviljning av studiemedel

1. Sammanfattning

Regeringen har föreslagit en ny lag om studiestartsstöd. Studiestartsstödet syftar till att öka rekryteringen till studier bland personer med kort utbildning och stort utbildningsbehov för att stärka deras möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Med anledning härav föreslår CSN införande av nya föreskrifter och allmänna råd om beviljning av studiestartsstöd, samt ett antal följdändringar och justeringar i CSN:s föreskrifter och allmänna råd ([CSNFS 2001:1](#)) om beviljning av studiemedel. CSN föreslår föreskrifter med följande innebörd.

- **Arbetssökande**

Den som bedriver studier sammanhängande, ska per automatik anses uppfylla kravet på sex månaders arbetslöshet vid varje ny ansökan om fortsatt studiestartsstöd. Den som har gjort ett uppehåll i sina studier under minst sex månader ska på nytt uppfylla kravet på sex månaders arbetslöshet, när han eller hon återkommer med en ny ansökan om studiestartsstöd för återupptagna studier. Den som på grund av sjukdom eller liknande omständigheter har gjort ett uppehåll i sina studier under mer än sex månader, ska dock anses uppfylla kravet på arbetslöshet även vid en ny ansökan om studiestartsstöd för återupptagna studier.

- **Studieresultat**

Samma krav på studieresultat ska gälla för en studerande som har bedrivit studier med studiestartsstöd, som för studerande som har bedrivit studier med studiemedel. Samma regler för beräkning av krav på studieresultat, exempelvis avrundningsregler, ska gälla för studiestartsstöds- som för studiemedelstagare. Nya föreskrifter om prövning av studieresultat införs därför som motsvarar de föreskrifter som finns om prövning av studieresultat för studerande med studiemedel.

En studerande som under en period har haft studiestartsstöd och studiemedel parallellt, ska dessutom redovisa studieresultat som motsvarar det studieåtagande som dessa stöd sammanlagt har lämnats för, när han eller hon därefter ansöker om nytt studiestartsstöd. CSN:s föreskrifter om studiemedel ska därför ändras för att tydliggöra hur resultatprövningen av studier med studiemedel och studiestartsstöd som har bedrivits parallellt ska göras.

En studerande som har haft studiestartsstöd för en inledande del av en studieperiod, och som ansöker om studiemedel för avslutande del av samma studieperiod, ska normalt inte behöva redovisa några studieresultat. En sådan studerande ska istället redovisa studieresultat från hela den tid studiestartsstöd och studiemedel har lämnats för, nästa gång han eller hon ansöker om studiemedel. Undantaget ska gälla i de fall de veckor den nya ansökan avser tillsammans med den senaste beviljningsperioden omfattar högst 53 kalenderveckor i följd.

- **Beräkning av stöd**

Nya föreskrifter om beräkning av studiestartsstöd införs som motsvarar de som finns om beräkning av studiemedel. Samma villkor och krav ska gälla för beräkning av veckobelopp och fribelopp för studiestartsstöd som för studiemedel.

CSN:s föreskrifter om studiemedel ändras på så sätt att rätten att behålla ett utbetalt belopp, som är lika med eller understiger 0,25 procent av prisbasbeloppet per vecka, efter ändring bortfaller.

- **Ansökan och beslut**

En studerandes ansökan om studiestartsstöd ska göras både på en manuell blankett med underskrift av den studerande och på en elektronisk blankett. Den elektroniska blanketten ska överföras av kommunen till CSN via den webb-plats på internet som CSN-anvisar.

Begreppet ”ett år i sänder” ska avse en period om högst 53 kalenderveckor, vilket motsvarar bestämmelserna i studiemedelssystemet.

Samma regler för hantering av ett tillägg till en ansökan om studiestartsstöd som för tilläggsansökningar om studiemedel införs.

En ny definition av e-legitimation införs som motsvarar E-legitimationsnämndens rekommenderade text för definition av e-legitimation. E-legitimation ska definieras som en identitetshandling i elektronisk form, som vid elektronisk kommunikation används för legitimering eller underskrift och vars utfärdare har avtal med E-legitimationsnämnden.

Bestämmelsen om utländska medborgares ansökan om svenskt studiestöd anpassas eftersom CSN inte längre fattar tillsvidarebeslut om rätt till svenskt

studiestöd. Den nya lydelsen av bestämmelsen ska ge uttryck för huvudregeln att CSN vid första ansökan om studiemedel och därefter med ett visst intervall på nytt prövar om den studerande uppfyller villkoren för rätt till svenskt studiestöd. Ett likadant regelverk som för studiemedel ska dessutom gälla för utländska medborgares ansökan om studiestartsstöd.

- **Utbetalning**

Nya föreskrifter om utbetalning av studiestartsstöd införs som i relevanta delar motsvarar de regler som finns om utbetalning av studiemedel.

En studieförsäkran för utlandsstudier ska innehålla en försäkran av den studerande att denne har för avsikt att studera samt, vid vissa tidpunkter, läroanstaltens intygande om registrering. Utöver dessa tidpunkter kan CSN begära ett intygande av läroanstalten om det finns behov av det. Enligt praxis krävs sådant intygande bl.a. om de studerande tidigare har vilselett CSN och om vilseledandet har lett till ett felaktigt beslut att bevilja studiemedel för utlandsstudier. Denna praxis ska framgå av myndighetens allmänna råd.

- **Kommunala resursramar och omfördelning av medel**

CSN föreslår föreskrifter med närmare reglering om hur kommunernas resursramar ska fördelas, samt datum för när kommunernas anmälan och avanmälan om deltagande i studiestartsstödet ska göras. Vidare föreslås en närmare reglering om omfördelning av medel mellan kommuner.

- **Uppföljning och utvärdering**

Kommunen ska dokumentera uppgifter om sitt rekryteringsarbete. Dokumentationen ska på individuell nivå innehålla information om hur rekrytering har ägt rum och även omfatta uppgift om organisationer som kommunen samverkar med i samband med rekryteringen. Vidare ska dokumentationen innehålla information om huruvida vägledningssamtal har hållits, om det finns en individuell studieplan i det aktuella ärendet, utbildningens inriktning, om utbildningen har koppling till ett lokalt eller regionalt bristyrkesområde och information om den sökandes utbildningsbakgrund. Ovanstående uppgifter ska överföras till CSN i samband med att den sökandes ansökan förs över till CSN.

Kommunen ska även på individuell nivå dokumentera om uppföljningssamtal har hållits med den studerande. Sådana uppgifter ska på det sätt och vid den tidpunkt CSN bestämmer överföras till CSN.

- **Övriga bestämmelser**

CSN föreslår i övrigt en del strukturella och språkliga justeringar i myndighetens föreskrifter om studiemedel, i syfte att göra föreskrifterna tydligare och mera lättillgängliga.

Innehåll

1. Sammanfattning	1
2. Bakgrund	7
3. Överväganden och förslag	7
3.1 Arbetssökande – Föreskrifter om studiestartsstöd	7
3.2 Studieresultat.....	9
3.2.1 Föreskrifter om studiestartsstöd	9
3.2.2 Föreskrifter om studiemedel	11
3.3 Beräkning av stöd	12
3.3.1 Föreskrifter om studiestartsstöd	12
3.3.2 Föreskrifter om studiemedel	14
3.4 Ansökan och beslut.....	15
3.4.1 Föreskrifter om studiestartsstöd	15
3.4.2 Föreskrifter om studiemedel	18
3.5 Utbetalning	20
3.5.1 Föreskrifter om studiestartsstöd	20
3.5.2 Föreskrifter om studiemedel	22
3.6 Kommunala resursramar och omfördelning av medel – föreskrifter om studiestartsstöd	23
3.6.1 Fastställande av kommuns resursram	23
3.6.2 Anmälan och avanmälan till CSN	25
3.6.3 Omfördelning av medel	27
3.7 Uppföljning och utvärdering – föreskrifter om studiestartsstöd.....	28
3.8 Övriga bestämmelser	30
4. Vilka berörs av ändringarna?	30
5. Kostnadsmässiga och andra effekter	31
5.1 Arbetssökande – föreskrifter om studiestartsstöd.....	31
5.1.1 Konsekvenser för de studerande.....	31
5.1.2 Konsekvenser för kommuner.....	32
5.1.3 Konsekvenser för CSN	32

5.1.4 Kostnadsmässiga effekter	32
5.2 Studieresultat.....	32
5.2.1 Konsekvenser för de studerande.....	32
5.2.2 Konsekvenser för kommuner.....	33
5.2.3 Konsekvenser för CSN.....	33
5.2.4 Kostnadsmässiga effekter.....	33
5.3 Beräkning av stöd	33
5.3.1 Konsekvenser för de studerande.....	33
5.3.2 Konsekvenser för kommuner.....	34
5.3.3 Konsekvenser för CSN.....	34
5.3.4 Kostnadsmässiga effekter.....	34
5.4 Ansökan och beslut.....	35
5.4.1 Konsekvenser för de studerande.....	35
5.4.2 Konsekvenser för kommuner.....	35
5.4.3 Konsekvenser för CSN.....	35
5.4.4 Kostnadsmässiga effekter.....	35
5.5 Utbetalning	36
5.5.1 Konsekvenser för de studerande.....	36
5.5.2 Konsekvenser för kommuner.....	36
5.5.3 Konsekvenser för CSN.....	36
5.5.4 Kostnadsmässiga effekter.....	36
5.6 Kommunala resursramar och omfördelning av medel	37
5.6.1 Konsekvenser för de studerande.....	37
5.6.2 Konsekvenser för kommunerna.....	37
5.6.3 Konsekvenser för CSN.....	37
5.6.4 Kostnadsmässiga effekter.....	37
5.7 Uppföljning och utvärdering.....	37
5.7.1 Konsekvenser för de studerande.....	37
5.7.2 Konsekvenser för kommuner.....	38
5.7.3 Konsekvenser för CSN.....	38

5.7.4 Kostnadsmässiga effekter.....	38
6. EU-rätten m.m.	38
7. Tidpunkt för ikraftträdandet och behov av speciella informationsinsatser	38
7.1 Tidpunkt för ikraftträdandet.....	38
7.1.1 Föreskrifter om studiestartsstöd	38
7.1.2 Föreskrifter om studiemedel	40
7.2 Speciella informationsinsatser – studiestartsstöd.....	40
7.3 Speciella informationsinsatser – studiemedel.....	42
8. Författningsförslag.....	42
8.1 Förslag till föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 2017:000) om beviljning av studiestartsstöd	42
8.2 Centrala studiestödsnämndens föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 2001:1) om beviljning av studiemedel	59